

INNLEDNING KRISTIANSUND

Fem store saker er kjernen i Arbeiderpartiets program:

- Arbeid for alle
- Forsvar for velferdsstaten
- Oljen for hele folket
- Likestilling og demokrati
- Sikkerhet, avspenning og fred

2.

Vi har ikke valgt disse sakene fordi de er lette eller populære. Tvert om: Det er tunge og vanskelige saker der løsningene krever noe av oss. Vi har valgt dem fordi de avgjør vår framtid som folk.

I Norge er vi nå vant til å se på full sysselsetting som en selvfølge. Men det kan også være en farlig trygghet vi der føler. Dette er noe vi må kjempe aktivt for. Vi glemmer at vi er i særstilling. Vi er en oase av trygghet i en verden i krise.

Krisen i verdensøkonomien gjør at vi stiller arbeid for alle fremst. Ute i verden er det nå mer enn 25 millioner arbeidsledige.

Når vi møter dette bildet ute, skyldes det ikke mangel på kapital. Det er heller ikke mangel på ressurser. Og det er altså slett ikke mangel på arbeidskraft. Det det er mangel på, er skikkelig politikk.

Best ser vi dette i England. Her har vi gående et stort konservativt eksperiment. I de konservatives England går nasjonalproduktet ned i samme takt som arbeidsledigheten går opp. Den er nå nær tre millioner - det høyeste tall siden 1930-årene.

Høyre har - merkelig nok ikke nevnt et eneste eksempel på et borgerlig styrt land som kan stå som modell for Norge. Er det noe annet land som bør være et forbilde

for oss? Det tviler jeg på. Vi har nådd et sosialt nivå -en livsstandard og en fordeling av levekår som bringer oss helt i særstilling i verdenssamfunnet. Jeg forstår godt at Høyre misliker at vi minner om utviklingen i høyrestyrte land. Vi ser i Storbritannia hva konservativ politikk kan føre til. Vi ser økende ledighet i Sverige. Og vi har all grunn til å frykte den sosiale utviklingen i Reagans USA: En politikk for de sterke.

Jeg er blitt spurt hvorfor jeg ikke også viser til Danmark. Jeg kan gjerne nevne Danmark. Der har det siden krigen vært 2 år med sosialistisk flertall og 34 år med borgerlig flertall. Når sosialdemokratene har fått regjeringsansvar, er det fordi de borgerlige i

lange perioder har vært ute av stand til å forme levedyktige regjeringer. Våre danske partifeller har fått ansvar uten å ha hatt makt til å sette sin politikk igjennom. Danmark er blitt styrt gjennom forlik - og jeg gjentar: med borgerlig flertall.

Arbeid for alle er vårt fremste mål. Skal vi løse problemene for ungdom, eldre, kvinner, distrikter og funksjonshemmede, må vi stadig skape nye arbeidsplasser. Arbeiderpartiet har vist at det er mulig. Fra 1973 er det skapt en kvart million nye arbeidsplasser i Norge. Men utfordringene blir større - ikke mindre i årene som kommer.

En annen hovedsak er forsvar for velferdssamfunnet. Velferdsstaten er truet hvis solidariteten svikter. Å 4lokke med store skattelettelse, er å angripe velferdssamfunnet. Godene må betales. Velferdsstaten trenger et sterkt økonomisk grunnlag. Summen av borgerlige løfter og overbud vil øke inflasjonen kraftig. Borgerlige sprik i sentrale spørsmål vil gi handlingslammelse. Begge deler vil undergrave vår økonomi - og dermed velferdssamfunnet. Vi trenger enda mer en sterk styring av økonomien - og vilje til rettferdig fordeling - i internasjonalt vanskelige tider som vi nå er inne i.

Det er ikke dekning for løfter om store skattelettelse. Skattelettelse må føre til nedskjæring av velferdsgoder.

Forsøker man å få i pose og sekk og unnlater å skjære ned - fører det til prisstigning. Velferdsstaten undergraves i begge tilfelle. Det er nettopp en slik utvikling vi nå ser i Sverige - skapt av 4 forskjellige borgerlige regjeringer på 5 år.

Oljepolitikken bør stå i fokus foran dette valget. I ti-årene framover vil oljen spille en sentral rolle i vår økonomi. Styringen av oljen er styringen av vår framtid.

Arbeiderpartiet har formet norsk oljepolitikk. Den har vakt internasjonal oppsikt - andre land kommer hit for å lære. Det har vært vist fremsyn og omtanke i styringen

og opplegget for virksomheten. Dette har vært til beste for hele det norske samfunn. Vi vil bruke oljeressursene i distriktpolitikken og til å fremme en rettferdig fordeling av muligheter og levekår.

Vi har kunnet glede oss over ganske bred nasjonal enighet om mange viktige sider ved denne politikken. Det er en styrke utad. Men Høyre går nå til angrep på grunnleggende deler av denne politikken. Samtidig setter Senterpartiet inn sine angrep som er helt andre. En hovedsak for Senterpartiet har hele tiden vært å virke som bremsekloss i selve fremdriften av norsk oljevirksomhet. De har, sammen med Venstre og SV, og med et tvilende Kristelig Folkeparti, motarbeidet med

tempo Arbeiderpartiet har lagt opp til, med et tak på omlag 90 mill. tonn årlig.

To hovedpillarer i vår politikk er:

1. Sterk statlig styring og deltagelse
2. Moderat utvinningstempo.

De borgerlige angrep og uklarheter gjelder begge disse to pillarer.

Vi har satset på Statoil som et nødvendig instrument for å sikre fellesskapets interesser.

10.

Vi har satt 90 millioner tonn som et passende langsiktig produksjonsmål for olje og gass. Går vi lenger, kan vår økonomi bli svært oljeavhengig og omstillingene gi for store sosiale kostnader. Går vi lavere, avstår vi fra en velstandsimpuls de aller fleste nordmenn kunne nyte godt av.

De borgerlige spriker. Høyre sier 90 millioner, Kristelig Folkeparti 65-70 mens Senterpartiet og Venstre sier 50. Dette betyr dramatiske forskjeller i offentlige inntekter og aktivitetsnivå i oljesektoren. Dette kan lett høres ut som en litt artig gjettelek -tenk på et tall. Men det ligger harde fakta bak. Målt i skatteinngang dreier en slik sprik seg ikke om småbeløp. Forskjellen mellom

50 og 90 mill. tonn er 20 milliarder i skatteinntekter. Det er omlag 20 000 kroner pr. husholdning i året. Vi vet ikke hva borgerlig politikk her skal bli - her som ellers skal det forhandles etter valget. Det er uansvarlig å innby det norske folk til gjettelek om vår felles framtid.

Senterpartiets formann har selv trukket frem oljepolitikken som et felt der det er store forskjeller mellom Høyre og Senterpartiet. Senterpartiets formann har lagt så stor vekt på oljepolitikken og partiets sterke interesse i å øve innflytelse der, at han i spørretimen i TV faktisk sa at en fra Senterpartiet var et naturlig valg som borgerlig oljeminister.

Uklarheten er like stor om organisasjonsmønsteret. Høyre vil redusere Statoils rolle og slippe private selskaper mere til.

Høyre sier at Stortinget har for liten styring med Statoil - alt er nemlig så farlig med Statoil fordi det er så stort. Vi i Arbeiderpartiet er selvsagt åpne for å drøfte hvordan vi enda sterkere kan styre Statoils virksomhet. Men de private selskapene som eventuelt skal overta eierandeler istedenfor Statoil, de har jo Stortinget ingen direkte styring over. Så hvordan det skal bli mer betryggende når det gjelder statlig styring av oljevirkosomheten, det er en gåte for meg.

Når vi så kommer til inntektene, så kan vi bare si at Statoils andel av Statfjord-feltet alene er anslått til 38 milliarder. Det er ingen grunn til at slike verdier som dette skal overlates til private. Det er ikke mulig å trekke inn slike beløp som vi nå kan fordi vi har direkte styring gjennom Statoil.

Så sies det at Statoil er for stort. Exxon, det internasjonale selskapet, er 80 ganger større i omsetning. Det har 80 ganger flere ansatte. Er dette en farlig størrelse for vårt oljeselskap som skal klare å stå opp mot de internasjonale storkonsernene? Jeg tror ikke det. Det minner vel snarere om bildet på musa og elefanten.

En viktig grunn til at vi vil ha sterk styring og visshet om tempoet, er at vi ønsker distriktspolitiske virkninger av oljen. Den linje Arbeiderpartiet har lagt opp til, vil i framtida trekke Midt- og Nord-Norge sterkere inn i bildet.

Usikkerhet og vingling i oljepolitikken vil selvsagt særlig ramme de områder som enda ikke er kommet med.

Nordsjøen er i løpet av 70-årene blitt et kjent farvann for den internasjonale oljeverdenen. I løpet av det neste 10-år vil Haltenbanken, Trænabanken og Tromsø-flaket kanskje bli like godt kjent ute som hjemme. Arbeiderpartiet vil gradvis forskyve oljevirkksomheten nordover. ere vet

at det har vært motstand mot dette. På riksplanet har mellompartiene Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre - opptrådt som bremseklosser. De har vært imot leteboring nord for den 62. breddegraden. De har gått inn for et lavere utvinningstempo. På begge disse måter har de aktivt motarbeidet en bedre distriktsvis fordeling av oljevirkksomheten. Oljen er alt blitt en basisnæring i vårt land. Den gir oppdrag og impulser til andre sektorer. Derfor ønsker vi en gradvis og planmessig forskyvning nordover til næringssvake distrikter som trenger ny vekst. Kristiansund har her en sentral plass som en base for utviklingen nordover.

Det er bare gjennom prøveboring vi kan få sikkert svar på om det finnes drivverdige forekomster på denne del av vår sokkel.

La meg i denne forbindelse gi uttrykk for glede over de ferske rapporter for leteboringen på Tromsøflaket. La oss samtidig vise nøkternhet. Vi vet enda ikke om det er gjort drivverdige funn. Men jeg vil si at leteboringen så langt gir grunn til optimisme. Det er ingen uansvarlig spådom å regne med at det er drivverdige forekomster av olje og gass nordover langs hele den norske kontinentalsokkel den utenfor Kristiansund inkludert.

Det vil bli lagt spesiell vekt på at oljevirkksomheten i tiden framover skal skape sysselsetting i disse deler av landet. Regjeringen tar derfor sikte på gradvis å bygge opp oljeaktiviteten i Nord- og Midt-Norge.

Dersom det gjøres drivverdige funn i disse områdene, vil utbyggingen bli prioritert innenfor de rammer Arbeiderpartiet regner med for den samlede aktivitet på norsk kontinentalsokkel. Med diskusjonen om redusert utvinningstakt, blir disse forhåpninger skjøvet ut i en nokså fjern og usikker fremtid.

Inneværende år er leteaktiviteten begrenset til sommerhalvåret. Sesongen er som kjent blitt utvidet på

Haltenbanken i forhold til de 6 månedene på Tromsøflaket.

Ønsket om å vinne erfaring med uvante klimatiske forhold og hensynet til fiskerinæringen, har ligget bak denne forsiktige linje.

Etter hvert vil det bli helårsaktivitet også i disse områdene. Og jeg håper og tror at slik helårsaktivitet skal føre til produksjon av olje og gass.

La meg også nevne at Regjeringen tar sikte på å komme igang med leteboring på Trænabanken i løpet av 1983.

Den borgerlige oljepolitikken er uklar og preget av selvmotsigelser. Da Stortinget i vår behandlet langtidsprogrammet for de neste år, uttalte de 3 partier at landet trenger "en ny oljepolitikk". Denne oversikriften er omtrent det eneste vi har å holde oss til. De har uttalt seg i så runde vendinger at det ikke er mulig å se hva de konkret mener. Derfor ser vi nå at de forskjellige partiene legger helt ulike ting inn i de uttalelsene de den gang kom med. Senterpartiet sier at investeringene må bremses. Høyre har aldri sagt det, såvidt vi kan se. Men Senterpartiets formann gir uttrykk for store forhåpninger til å få Høyres bistand i bremsevirkningen. Kristiansund og Midt-Norge må nok foreløpig glemme utsiktene til oljevirkning hvis det blir mellompartienes

syn som her slår gjennom. Skal det bli rom for virksomhet her, må det en planmessig og gradvis vekst til. Både ..ensynet til god ressursutnyttelse og økonomiske og tekniske grunner, gjør at den virksomhet som er igang eller er planlagt i Nordsjøen, må føres videre. Hvis veksten skal reduseres, blir det Midt- og Nord-Norge som får vente. Jeg ber alle som tenker på å stemme med Venstre, Senterpartiet eller Kristelig Folkepartiet - eller Høyre - tenke over hva som blir resultatet av bremsernes forslag. Dere som bor her i distriktet vet selv hvilket behov det er for å utvikle ny og livskraftig næringsvirksomhet.

De siste dagene har bragt ny forvirring inn i debatten. Generalsekretæren i Senterpartiet - Sundsbø - har sagt at russerne og de andre nordiske land bør trekkes inn i nord.

Forvirringen bare øker for hver ny uttalelse. Jeg trodde alle var enige om at det er et selvsagt mål for vår oljepolitikk å få full nasjonal kontroll. På vegne av Arbeiderpartiet kan jeg slå fast at dette fortsatt er vår holdning . På den andre siden ser vi at Høyre vil privatisere virksomheten og at sentrale folk i Senterpartiet har uklare tanker om å slippe til andre land på vårt område. Her som ellers: Det er klart hva Arbeiderpartiet vil og uklart hva de borgerlige står for.

Oljevirkosomheten er det mest dynamiske element i vår økonomi - derfor skal vi ofte kontrollere kursen. Men det er viktig at de grunnleggende linjer ligger fast. Det har vært en styrke at vi har hatt bred enighet. Når de borgerlige partier nå virkelig sår tvil om kursen, kan det få meget alvorlige følger. Det kan åpne for press fra andre land dersom vi svekker stabiliteten i norsk oljepolitikk. Land som mangler energi, kan mene vi bør øke vår utvinning utover det vi mener vår økonomi og vårt samfunn kan tåle. Skaper vi rot og forvirring gjennom svekking av våre styringsredskaper, kan vi stille oss mer åpne for press.

Arbeiderpartiet ønsker ikke at norsk oljepolitikk skal komme i drift. Vi vil føre videre den politikk som gjør at oljen kommer hele det norske folk til gode. Kjell Magne Bondevik sa i forrige uke at valgkampen ble for sterkt dominert av økonomiske saker. Han etterlyste en klargjøring av hva partiene mener om de normer og verdier som skal prege samfunnsutviklingen.

I en verden der 25 millioner går arbeidsledige, er det nødvendig å ta økonomiske spørsmål alvorlig. Vi har ikke råd til å kaste oss ut i konservative eksperimenter og handlingslammelse - som kan sette sysselsettingen og velferdssamfunnet i fare. Men ellers er jeg enig med Bondevik i at det er viktig med en levende debatt om normer og verdier.

Vi i Arbeiderpartiet ser ikke denne debatten isolert fra den økonomiske og sosiale virkelighet vi lever i. Retten til arbeid er en grunnleggende verdi vi kjemper for i hverdagspolitikken.

Men jeg har et par spørsmål til Bondevik. Han vil gå inn i regjeringssamarbeid med Høyre. Har han tenkt igjennom hva Høyres syn innebærer for en del av de verdispørsmål Bondevik er opptatt av? La oss se på to konkrete felter: Rusgiftproblemene og media.

Det er sterk tverrpolitisk enighet om at vi må mobilisere mot narkotikabølgen - både gjennom forebyggende arbeid og gjennom kontroll, politi, toll og straff. Samtidig

er det klart at det er alkoholen som er vårt største rusgiftproblem. Her er det politisk strid. Vi husker det politiske lurveleven da forbud mot reklame for alkohol og tobakk skulle innføres. Vi husker behandlingen av alkoholmeldingen i Stortinget. Arbeiderpartiet og mellompartiene sto sammen om konkrete forslag som vil redusere forbruket av alkohol.

På den andre siden står Høyre. De viker tilbake for nødvendige reguleringer - av hensyn til den enkeltes spkalte "frihet". Det betyr dessverre "frihet" foran sosialt og kulturelt ansvar. Vi vil avvise den ansvarsforståelse som ligger i det omvendte frihetsbegrepet: Friheten til å ødelegge seg selv og andre.

Høyre går mot å begrense avansen på ølsalget, går mot forbud mot bruk av saftekstrakter til vinlaging, går mot å forby øl i skattekasse 3, går mot å legge på avgiftene osv. Den som leser den konservative pressen, eller følger med i deler av agitasjonen fra høyrefolk, vet at det er hånsord om barnepikementaliteten som tas i bruk mot de partier som legger større vekt på vårt felles sosiale ansvar.

Jeg vet at Bondevik er enig i at alkoholen er et av de største helse- og sosialproblemer. Bare en reduksjon av forbruket kan snu denne utviklingen. Da er det helt andre krefter enn Høyre som vil være på linje med Bondevik!

La oss så gå til mediapolitikken. Høyre har gått sterkt inn for å oppheve NRKs monopol. Vi hørte i radioens ukeselett i forgårs at konkrete forberedelser er igang for privat fjernsyn, finansiert av reklame. Bondevik er urolig for materialisme og forbrukerpress. Hvordan tror han gjernsynsreklame vil virke her? Hvordan vil pressens økonomi bli påvirket av fjernsynsreklame? Hvilken kulturpolitisk virkning vil et slikt gjernsyn ha? Vil distriktenes kultur dominere - eller sentrumsmiljøene?

Blir det norske verdier eller B-filmer fra Hllywood som vil prege en slik kanal? Vil kort sagt reklamefjernsyn stimulere utviklingen og bredden i vår egen kultur, eller vil det skje en uniformering og forflatning ut

28.

fra den internasjonale underholdningsindustriens normer og verdier?

Dette er dypt alvorlige spørsmål for vår felles kulturelle framtid. Tror Bondevik at de verdier han og hans parti vil kjempe for vil ha gjennomslag i et Høyre som i disse spørsmål synes å legge større vekt på næringsliberalisme enn det partiet i mer høytidelige stunder kaller verdikonservatisme? Det er i det hele underlig å se hvordan mellompartiene innbiller seg selv og velgerne at et sterkt Høyre vil se det som sin oppgave å gjennomføre småpartienes hjertesaker som Høyre er fundamentalt uenige i.

Vi nærmer oss sluttspurten i valgkampen. Når man hører enkelte høyrepolitikere, kan det virke som om Norge snart er konkurs. Dette er et ganske annet bilde enn det vi i disse dager får presentert i det konservative svenske forretningsbladet Veckans Affärer. Der blir Norge omtalt som "lokomotivet" i nordisk økonomi. Der blir det pekt på at lønnsomheten i Norges økonomi er bedre enn i alle de andre nordiske land.

Men de som hørte Willoch på radio sist lørdag, hørte at han snakket seg varm om krisene han mente vi hadde. Det er et helt annet bilde enn det Høyre maner fram om det norske samfunnet:

30.

i helsesektoren, krise i sosialsektoren, krise i skoleverket, krise i vegutbyggingen osv. osv. De som hører på dette får vel inntrykk av at Høyre har tenkt å gjøre noe som virkelig monner for å få bukt med vanskene i de sektorene han nevnte. For det vil jo alltid trengs innsats av ressurser - folk og penger, hvis man skal gjøre mer enn det vi idag har grunnlag for. Dette er ganske enkelt en uansvarlig appell om å kreve mer, forvente mer, forbruke mer. Det er ikke akkurat det budskapet Willoch har forfektet i sin vedvarende kritikk overfor regjeringen og Arbeiderpartiet.

Det er sannelig ikke så lett å følge med. For samtidig som de borgerlige partiene roper på større bevilgninger,

kritiserer de regjeringen fordi de mener at det har vært for sterk vekst i de offentlige utgiftene. Utgiftene skal altså heves - og senkes på samme tid. Og det skal gjøres med utgangspunkt i tre forskjellige partiprogrammer - for noe felles borgerlig regjeringsprogram er det ikke lagt fram. Og vi vet at det ikke vil bli lagt fram noe slikt program.

Vi står altså i en politisk situasjon der det ene alternativet -Arbeiderpartiets - står klart for velgerne. Vi har lagt fram et arbeidsprogram og et langtidsprogram for regjeringen som er mer detaljert. På den andre siden står tre partier med programmer som spriker på en rekke avgjørende punkter. De har forskjellig syn:

- i abortsaken,
- i skattepolitikken,
- i oljepolitikken,
- i energipolitikken,
- i alkoholpolitikken,
- i konsesjonspolitikken,
- i distriktpolitikken,
- i landbrukspolitikken,
- i likestillingspolitikken.

Ja, vi vet jo ikke om de tre partiene vil samarbeide om å danne en regjering. For om det blir et borgerlig flertall, er det ikke valgt en borgerlig regjering, men et forhandlingsutvalg. Dette forhandlingsutvalget skal så drøfte:

- om de skal danne regjering
- om fordelingen av taburettene
- om hvem som skal bli statsminister
- om fremfor alt: om den politikk en eventuell borgerlig regjering skal føre.

Høyre er nå langt større enn Senterpartiet og KrF tilsammen. Om de vinner, vil vi enten få en ren Høyre-regjering, eller en Høyre-dominert regjering. Vi vet det ikke, og de vet det ikke.

Men forskjellen mellom en ren Høyre-regjering og en trepartiregjering blir ikke så stor i praksis. Velgerne må være klar over at en stemme til Senterpartiet, KrF

eller Venstre i virkeligheten er en stemme til en Høyre-styrt regjering.

En stemme til hvilket som helst av de borgerlige partier blir ikke en reell støtte til disse partienes program. Du gir din støtte til en politikk som er uklar i dag og som i morgen vil bli sterkt preget av Høyres ønsker.

De som i dag vurderer å stemme med et av mellompartiene - Venstre, Senterpartiet eller KrF - må huske på å gå godt gjennom Høyres program. Der vil de finne retningen for den politikk en borgerlig regjering vil føre. Slik de andre partiene omtaler et borgerlig alternativ, høres det ut som om de tror at Høyre vil stå med lua i

handa og ta imot de enkelte hjertesaker fra alle kanter med takk. Høyre er i dag større enn de andre partier til sammen. Det er ikke nødvendig å si noe mer.

Noe av det forunderlige i norsk politikk i dag, er hvordan Senterpartiet nå knytter seg sterkere og sterkere til et stadig mer dominerende Høyre. For hva er det de kan vente seg i et eventuelt borgerlig regjerings-samarbeid?

Høyre har alltid forfektet en næringspolitisk liberalistisk politikk. Næringslivet skal helst selv forme sine betingelser - og styre utviklingen.

36.

Det er ikke mulig å drive en distriktspolitikk på et grunnlag av frie markedskrefter og liberale holdninger. Uten sterke virkemidler, uten en planmessig styring av næringer og økonomi, og uten en fast og klar politisk vilje til å følge opp samfunnsmessige verdifulle mål, - da vil våre utkantbygder og distrikter med vanskelige bosettingsvilkår og næringsforhold bli taperne.

Det alvorligste ved en borgerlig regjering, er uklarheten om hva som kan tenkes å bli en borgerlig politikk. Med så store sprik som vi finner, er det vanskelig å se hvordan en slik regjering skal unngå å havne i den mest ødeleggende handlingslammelse. Vi vet vi har vanskelige tider internasjonalt.

Da har vi mindre enn noen gang råd til å koste på oss
uklarheter og sviktende evne til å fatte avgjørelser.

I valgsendingen i morges hørte vi budskapet fra Bondevik
i Ulsteinvik: Det er mellompartiene som utgjør opposisjonen
i norsk politikk. Ja, nesten rørende er det da - å gå i
ledtog med Høyre. En ønsketenkning som savner sidestykke!

Det er tre partier og tre programmer, og det spriker
alvorlig i sentrale saker. Men selv innenfor det enkelte
parti kan det bli vanskelig nok å danne seg et bilde av
hva partiet i virkeligheten står for. For Høyre er
agitasjonen om lettelser i skatten det sentrale. Det
ble stilt fremst i det valgmanifest partiet la fram på

mandag. Jeg har derfor gjort forsøk på å stille noen
enkle spørsmål til Høyre for å finne ut hva partiet
står for i den økonomiske politikken.

Høyre sier i sine egne brosjyrer at de vil fremme
skatteforslag på 7 milliarder. I tillegg skal de ha
vekk investeringsavgiften - det er 4,5 milliarder. I
Stortinget har partiet foreslått 1 milliard mindre i
selskapsskatt. Dette summerer seg opp til 12,5 milliarder
kroner. Nå er det det med slike gigantbeløp, at vi ikke
så lett ser hva de står for. Statsbudsjettet er nå på
104 milliarder - det vil altså si at forslagene er på
godt over ti prosent av totalen.

På toppen av det har så Høyre sagt at de vil føre en strammere finanspolitikk - det vil si at inntektene må opp og eller utgiftene ned. Endelig har partiet en rekke hjertesaker der de lover større innsats.

Men dette henger jo ikke sammen! Det er aldeles umulig å ta vekk over en tiendedel av inntektene og samtidig heve utgiftene - det ville gi underskudd av en størrelse vi aldri har sett. Mens Høyre sier de vil gjøre det motsatte: redusere underskuddet.

Det spørsmålet jeg har stilt Willoch om og om igjen uten at han forsøker å svare - det er dette: Hvor vil du skjære Willoch? Du kan ikke fortelle folk at det

ikke skal merkes at en åttendedel av statsinntektene blir borte? Du kan ikke rive ut en vegg og vente at byggverket skal stå. Det er ikke minst Høyres rasering av statens inntektsgrunnlag som gjorde at jeg sa at velferdssamfunnet kan være i fare med en høyrepolitikk.

Jeg har enda ikke fått noe svar på hvordan Høyre skal få alle sine selvmotsigende utsagn til å henge sammen. De kan ikke svare - for det er ikke mulig å heve og senke utgiftene samtidig.

Det er i virkeligheten et politisk nederlag for de borgerlige partiene når de er ute av stand til å svare på vårt ganske enkle spørsmål: Hvordan henger det hele

sammen? Hvordan skal dere klare å gjøre så mye mere med så mye lavere skatteinntekter å sette inn? De står fast når vi sier: legg sammen forslagene og forklar oss hvordan de henger sammen.

Og grunnen er enkel: de henger ikke sammen. Det finnes ingen borgerlig politikk - bare borgerlige ønsker.

Ønsker om å få makten. Ønsker om en rekke goder. Og ønsker om å få godene uten brysomme ulemper, uten å betale noe særlig skatt og uten å møte regelverk som kan være irriterende for den enkelte.

Men i politikken er det ikke nok å

- tenke det
- ønske det
- ville det med,

du må gjøre det også - selv om ulempene da må med.

Det norske folk har bygd opp et velferdssamfunn som hviler på solidaritet og felles innsats. De som forteller at vi kan beholde velferdssamfunnet uten å betale kostnadene, fører folk bak lyset. De som sier at det er mulig å nyte uten å yte, er med på å undergrave solidariteten. Når tre partier stiller til valg på tre sprikende programmer, må resultatet bli handlingslammelse.

Vi trenger en regjering til å styre - ikke til å forhandle.
Vi trenger ikke gå lenger enn til Sverige for å se
resultatet. Bruk stemmeretten din den 14. september til
å sikre en handlekraftig regjering - som på forhånd
forteller velgerne hva den vil.